

Sursa: doilan.pas, doilan.cpp, doilan.c

Problema 2 – doilan

100 de puncte

Autor: prof. Carmen Mincă
Colegiul Național de Informatică "Tudor Vianu", București

Descrierea soluției

Demonstrăm existența numărului X prin inducție matematică după n , (n număr natural nenul).

Fie M_n mulțimea numerelor de n cifre formate doar cu cifrele 1 și 2. $\text{card}(M_n)=2^n$. Fie propoziția $P(n)$: "Pentru orice număr natural nenul n există un număr natural nenul X_n din M_n astfel încât $2^n \mid X_n$ ".

Se observă că $P(1)$ și $P(2)$ sunt adevărate deoarece:

- $X_1=2$ și $2^1 \mid 2$
- $X_2=12$ și $2^2 \mid 12$

Presupunem $P(k)$ adevărată, adică există un număr natural nenul X_k din M_k , astfel încât $2^k \mid X_k$. Atunci $X_k=2^k \cdot p$, unde p este un număr natural nenul.

Demonstrăm că $P(k) \rightarrow P(k+1)$ este adevărată.

Construim numărul X_{k+1} cu ajutorul lui X_k în funcție de paritatea lui p astfel:

- dacă p este par, atunci:
  - $p=2 \cdot q$
  - $X_{k+1}=2 \cdot 10^k + X_k = 2 \cdot 10^k + 2^k \cdot p = 2 \cdot 10^k + 2^k \cdot 2 \cdot q = 2^{k+1} \cdot 5^k + 2^{k+1} \cdot q = 2^{k+1} (5^k + q) \mid 2^{k+1}$
- dacă p este impar, atunci:
  - $p=2 \cdot q + 1$
  - $X_{k+1}=1 \cdot 10^k + X_k = 10^k + 2^k \cdot (2 \cdot q + 1) = 2^k (5^k + 2 \cdot q + 1) \mid 2^{k+1}$ deoarece $(5^k + 2 \cdot q + 1) \mid 2$

Observăm că numărul X_{k+1} construit aparține mulțimii $M_{k+1} \Rightarrow P(n)$ este adevărată pentru orice $n \geq 1$.

În plus, există un singur număr X din M_n care să fie divizibil cu 2^n .

Vom arăta că numerele din M_n dau resturi distincte la împărțirea prin 2^n .

Pp că există două numere distincte $A_n=a_1a_2a_3 \dots a_{n-1}a_n$ și $B_n=b_1b_2b_3 \dots b_{n-1}b_n$ din M_n care dau același rest la împărțirea prin 2^n ($a_i, b_i \in \{1, 2\}$). Astfel aceste numere trebuie să aibă aceeași paritate (fie ambele sunt pare, fie ambele sunt impare) $\Rightarrow a_n=b_n=c$ și $2^n \mid A_n - B_n$

Notând cu $A_{n-1}=a_1a_2a_3 \dots a_{n-1}$ și $B_{n-1}=b_1b_2b_3 \dots b_{n-1}$ obținem că:

$$A_n=10 \cdot A_{n-1} + c \text{ și } B_n=10 \cdot B_{n-1} + c \rightarrow A_n - B_n = 10(A_{n-1} - B_{n-1}) \rightarrow 2^n \mid 10(A_{n-1} - B_{n-1})$$
$$\rightarrow 2^{n-1} \mid A_{n-1} - B_{n-1} \rightarrow \text{numerele } A_{n-1} \text{ și } B_{n-1} \text{ dau același rest la împărțirea prin } 2^{n-1}$$

Din această relație, deducem ca mai sus că: $a_{n-1}=b_{n-1}$

Repetând raționamentul descris, obținem că cele două numere A_n și B_n sunt egale, ($a_i=b_i$ pt. $i=1, 2, \dots, n$). Rezultă că presupunerea este falsă și că numerele distincte din M dau resturi diferite la împărțirea prin 2^n . Cum mulțimea resturilor împărțirii prin 2^n este $R=\{0, 1, 2, 3, \dots, 2^n-1\}$ și $\text{card}(M)=\text{card}(R)=2^n$ rezultă că există un singur număr X în mulțimea M divizibil cu 2^n

Acest număr X (soluția problemei) este al n -lea termen al șirului X_n construit conform relațiilor de mai sus:

$$X_1=2^1 \cdot 1=2$$

$$X_2=2^2 \cdot 3=12$$

....

$$X_k=2^k \cdot p$$

$$X_{k+1} = \begin{cases} 2 \cdot 10^k + X_k & \text{dacă } p=2 \cdot q \\ 1 \cdot 10^k + X_k & \text{dacă } p=2 \cdot q + 1 \end{cases}$$